

Kreditor Innsikt 1-2024

Hvordan har vi det egentlig?

Rebecca Asplin,
Alexander Tinholt
& Christoffer Steen-Hansen

Avisene mener «inkassoboomen» har kommet

Publisert 01.03.23

Last ned Børsen-appen
GET IT ON Google Play Download on the App Store

BØRSEN

FORSIDEN NYHETER FOLK LIVSSTIL JOBB

FORSIDE / NYHETER

Varsler kjempesnell: - Ekstremvår for mange

VG VG LIVE VGTV VG+ SPORT TV-GUIDE TIPS OSS Publisert 12.12.23

DYRTID: Stadig flere regninger går til inkasso – juleshopping kan legge enda større press på folks økonomi. Foto: Heiko Junge / NTB

Inkassoskred: – Kan bli en ordentlig nyttårssmell

Stadig flere sliter med å betale regningene sine. Og det er før den verste julestria.

2 Nyheter Publisert 04.06.23

Utenriks Innenriks Økonomi Forbruker Politikk Mening og analyse

Begynner å dra seg til – nå går flere boliglån til inkasso

Andelen boliglån som går til inkasso, øker. Nå sitter ekspertene spente og følger med på hvor grensa går for nordmenn med boliglån.

Publisert 06.01.24

Nettavisen Økonomi. Direktesport Pluss Na Live Nyhetsbrev Sportspill Annonsering Meny

[INKASSO](#)

Frykter eksplosjon av strømregninger som går til inkasso

2 Nyheter Publisert 10.01.23

Utenriks Innenriks Økonomi Forbruker Politikk Mening og analyse

Inkasso: – Det kan bli stygt

Ny trend bekymrer inkassoselskap. Forbrukerøkonomen har ett tydelig råd.

Publisert 06.01.24

Nettavisen Økonomi. Direktesport Pluss Na Live Nyhetsbrev Sportspill Annonsering Meny

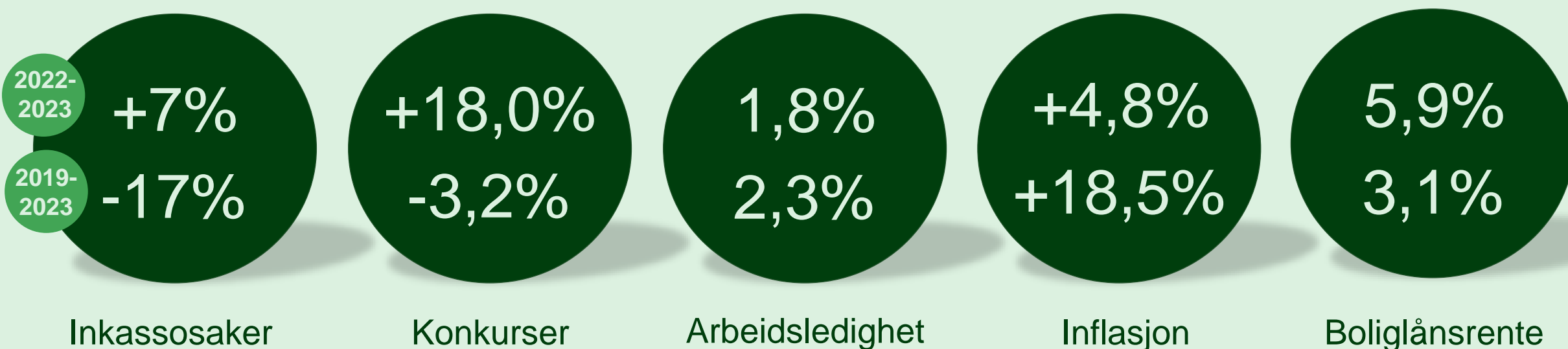
[INKASSO](#)

Eksperten advarer: – Jeg aldri sett så mørke skyer i horisonten

Kreditor ser ingen «inkassoboom»

Det siste året har antall nye inkassosaker økt med totalt 7%, men hvis man ser på endringen fra før pandemien, 2019 til 2023, har faktisk antall nye inkassosaker gått ned med 17%. Likevel er det noen segmenter hvor vi ser en økning sammenliknet med før pandemien. Antall boliglån til inkasso har økt med 5% siden apr. 2020 til des. 2023. Ellers, ser vi også at antall saker til inkasso for bedriftene har økt med 2% siden apr. 2020 til des. 2023. Antall konkurser er fortsatt lavere enn før pandemien. Det er fortsatt lav arbeidsledighet til tross for 15 rentehevinger og en vedvarende høy inflasjon. Bedriften og husholdningene klarer seg fortsatt relativt bra gjennom de tøffe økonomiske tidene. I slutten av denne rapporten vil vi for aller første gang presentere Kreditorbarometeret der vi skal se nærmere på husholdningenes økonomiske situasjon.

14.12.23 kom rentehevingen fra Norges Bank som overrasket de fleste

E24 Norges største næringslivsavis

OSLO BØRS **+1.34%** OLJE \$75.78 **+1.64%** S&P 500 4.707 **+1.37%** USD 10.57

Sjeføkonom om rentehevingen:

– Iskald julegave

Mark kron

Dagens Næringsliv

OSLO BØRS **+1.34%** OLJEPRIS **75,83 +1,70%** USD **10,56 -2,03%** SEK **102,76 -1,55%**

Siste

Sjeføkonom:

– Dette er en feil av Norges Bank

MAKROØKONOMI ABONNENT

Siste

Kraftig kroneløft

Her er Norges Banks nye for norsk økonomi

MAKROØKONOMI

Siste nytt Sport Livesport Underholdning TV-guide Været

Reagerer etter rentebomben: – Det er feil

Ny renteheving: – Overraskelse

Varsler bolig-lånsrente på 6,5 prosent

Finansavisen

Søk på ticker eller selskap

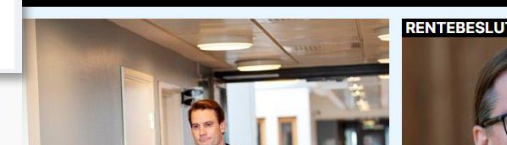
Forside Forum Børs Unotert Academy Video Podcast Kategorier

RENTEBESLUTNINGEN

– Shit, var ikke rentetoppen nådd allerede?

Privatmegleren-sjef Grethe Meier:

RENTEBESLUTNINGEN

Kronekursen bykser: – Overrasket over vektleggingen

Abonnement

RENTEBESLUTNINGEN

Setter opp renten: Kun ett kutt til neste år

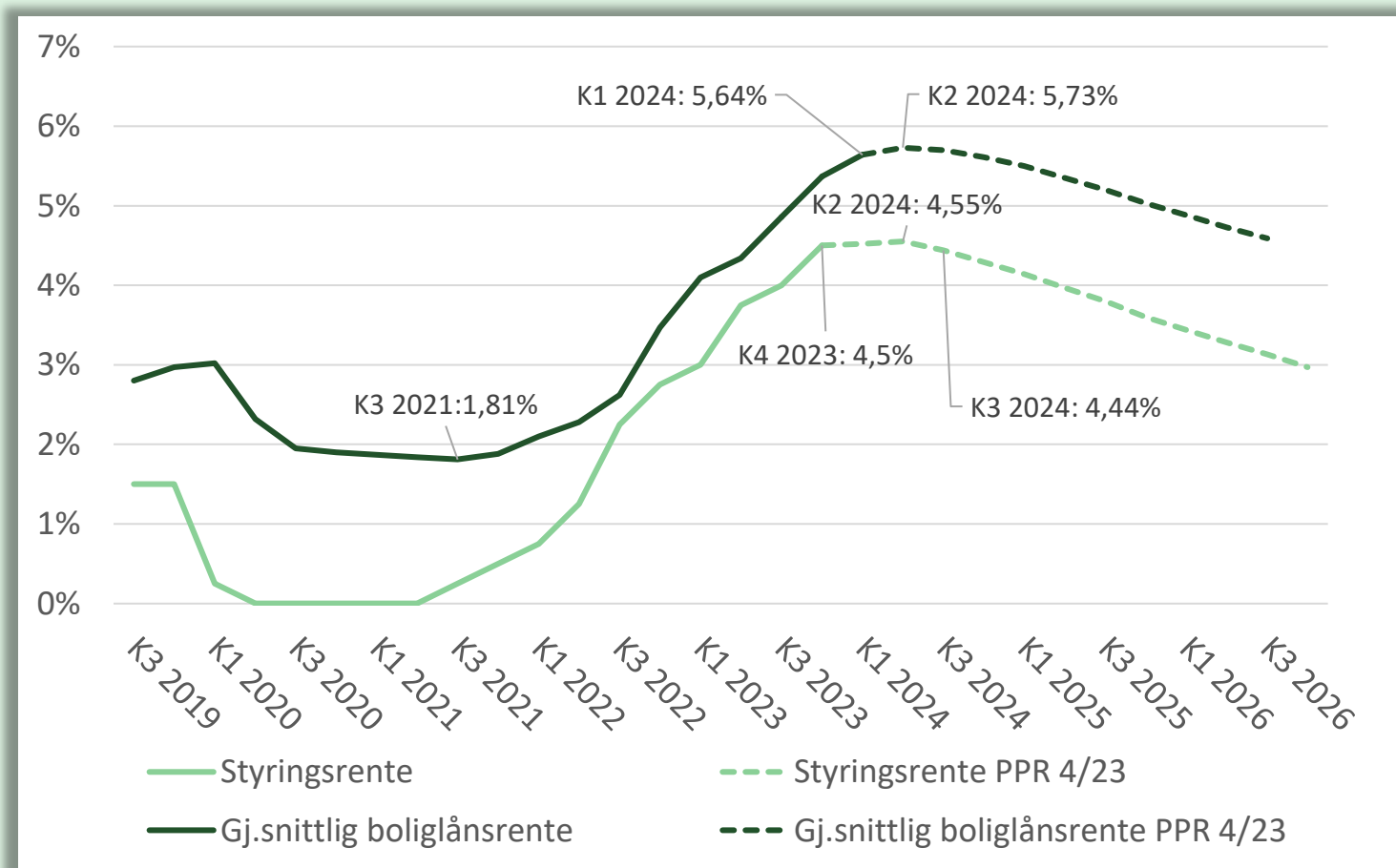
Abonnement

Snart treffer den siste rentehevingen lommebøkene

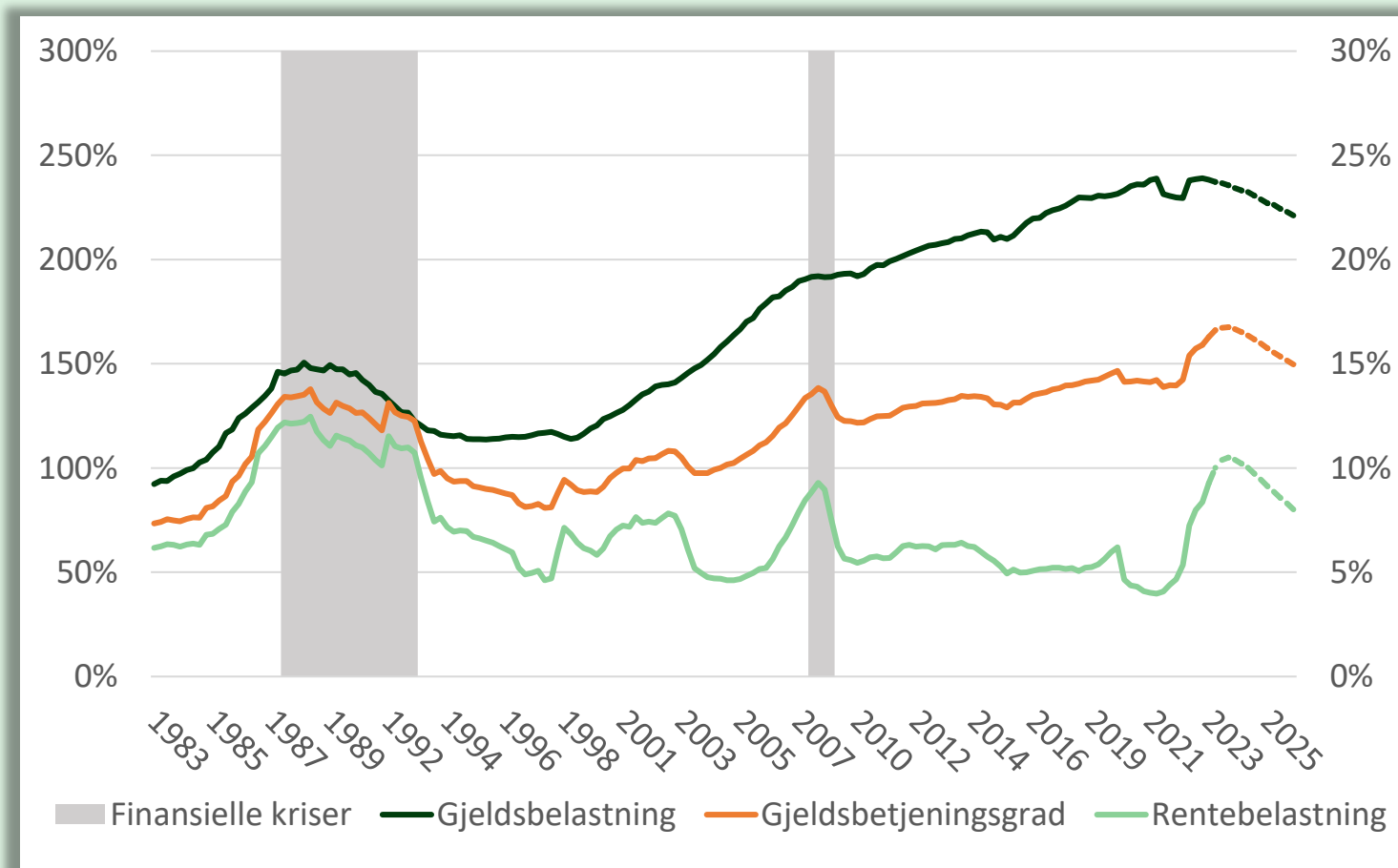
- De fleste økonomene trodde rentetoppen var nådd på 4,25%, men i des. i fjor hevet Norges Bank styringsrenten til 4,50%
- Nok en gang ble rentebanen hevet og den oppdaterte rentebanen vises på høyre side
- Nå har økonomene gått fra å snakke om når rentetoppen nås til når rentekuttene kommer
- Rentebanen viser at Norges Bank holder muligheten for enda en renteheving åpen og at rentekuttet kan komme i K3 2024
- Norges Bank kommuniserte også tydelig på rentemøtet i jan. i år at de er forberedt på å heve renten ytterligere ved behov
- Selv i 2026 forventes styringsrenten på 3% og boliglånsrenten på 4,6%
- Dette er også et langt høyere nivå enn tidligere, så det er klart at dette vil påvirke husholdningenes kjøpekraft fremover
- Eksempelvis vil et boliglån på 5 MNOK, en rente på 5,6% og 30 år nedbetalingstid siden K3 2021 ha økt med 10 719 kr i mnd.

Gjeldsbetjeningsgraden preger likviditeten

- Siden bankkrisen på 90-tallet har nordmenn lastet opp med lån
- Gjeldsbelastningen og gjeldsbetjeningsgraden har jevnt over økt siden da
- Gjeldsbelastningen har gått fra omtrent 2 like før finanskrisen til nær 2,5 ganger i dag
- I andre sammenliknbare land har gjeldsbelastningen falt med rundt 0,5
- Likevel har lave renter sørget for at rentebelastningen har holdt seg lav frem til nå
- Rentebelastningen begynner å nærme seg samme nivå som før bankkrisen og er forbi nivået før finanskrisen
- Forskjellen nå er at gjeldsbetjeningsgraden er historisk høy og allerede langt høyere enn under bankkrisen og finanskrisen

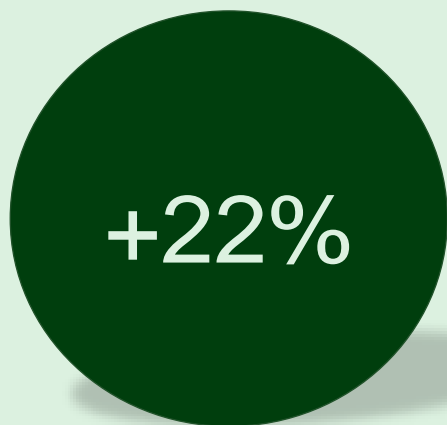
Gjeldsbelastning er total gjeld/disponibel inntekt.
Disponibel inntekt er inntekt etter skatt

Gjeldsbetjeningsgraden er andelen av inntekt etter skatt for å betjene renter og avdrag
Rentebelastning er andelen av inntekten etter skatt som går til å betjene renter på lån

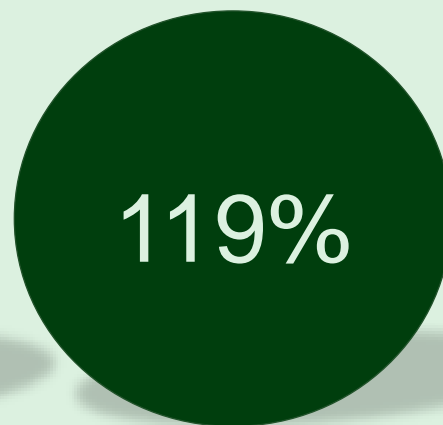
Hvor har pengene forsvunnet?

Fra des. 2019 til des. 2023 har prisene generelt økt med 18,5%. I samme periode har følgende økt med:

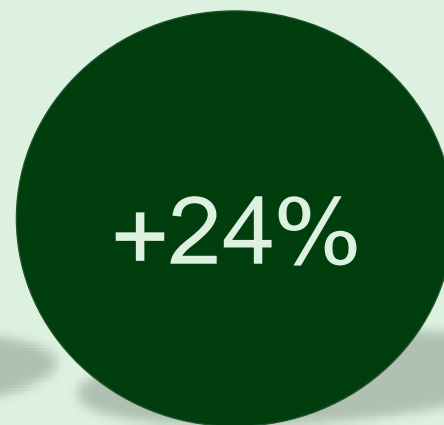
+22%

Matvarer

119%

Spotpriser for
strøm

+24%

Leiepriser

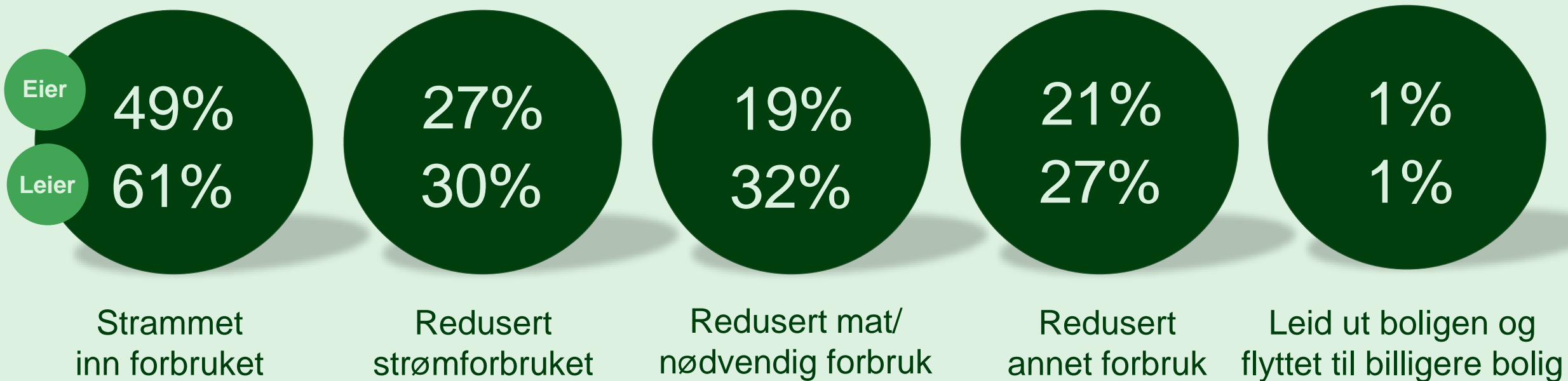
+91%

Boliglånsrenten

Hva kuttet for å dekke boligutgiftene?

I fjor kom SIFO ut med en ny dyrtidsrapport. I følge SIFO hadde 458 000 husholdninger betydelige økonomiske utfordringer på dette tidspunktet. Dette var 2,5 ganger så mange som i juni 2021, som var før prisene begynte å stige. For å få endene til å møtes har flere husholdninger måttet stramme inn forbruket. SIFO har fordelt kuttene i forbruket for å dekke boligutgiftene for de som eier og for de som leier. 49% av de som eier, *øverste rekke*, har måttet stramme inn forbruket for å dekke boligutgiftene. Til sammenlikning har 61% av de som leier, *nederste rekke*, gjort tilsvarende:

Topp 10 søk på FINN

Også fra topp 10 søkene hos FINN kan en se at det var andre tider i 2020 enn det var i 2022 og 2023. Det er klart at en ikke skal tolke for mye ut av dette, men i 2020 var «Rolex» på 5. plass og rykket en plass ned på listen for hvert år som har gått. I tillegg har «gis bort» kommet inn på listen i 2022 og rykket opp til 1. plass i 2023.

2020

1. Sofa
2. Sykkel
3. Hagemøbler
4. Spisebord
5. **Rolex**
6. Kommode
7. TV
8. Skrivebord
9. Småbruk
10. Seng

2021

1. Sofa
2. Sykkel
3. Hagemøbler
4. Spisebord
5. Kommode
6. **Rolex**
7. Skrivebord
8. Småbruk
9. Playstation 5
10. Kjøleskap

2022

1. Sofa
2. **Gis bort**
3. Sykkel
4. Hagemøbler
5. Spisebord
6. Kommode
7. **Rolex**
8. Hund
9. Iphone
10. Seng

2023

1. **Gis bort**
2. Sofa
3. Hagemøbler
4. Sykkel
5. Kommode
6. Spisebord
7. Hund
8. **Rolex**
9. Iphone
10. Lenestol

28% klarer ikke en uforutsett utgift på 10 000 kroner

Forverring av nordmenns økonomiske situasjon

8.1.2024 07:13:36 CET | Kreditor

Nordmenns bekymringer for privatøkonomien har økt betydelig gjennom høsten og vinteren. I en fersk Norstat-undersøkelse gjennomført for Kreditor svarer 1 av 5 at privatøkonomien går ut over arbeidshverdagen. Hele 28 prosent svarer at de ikke klarer en uforutsett regning på 10.000 kroner.

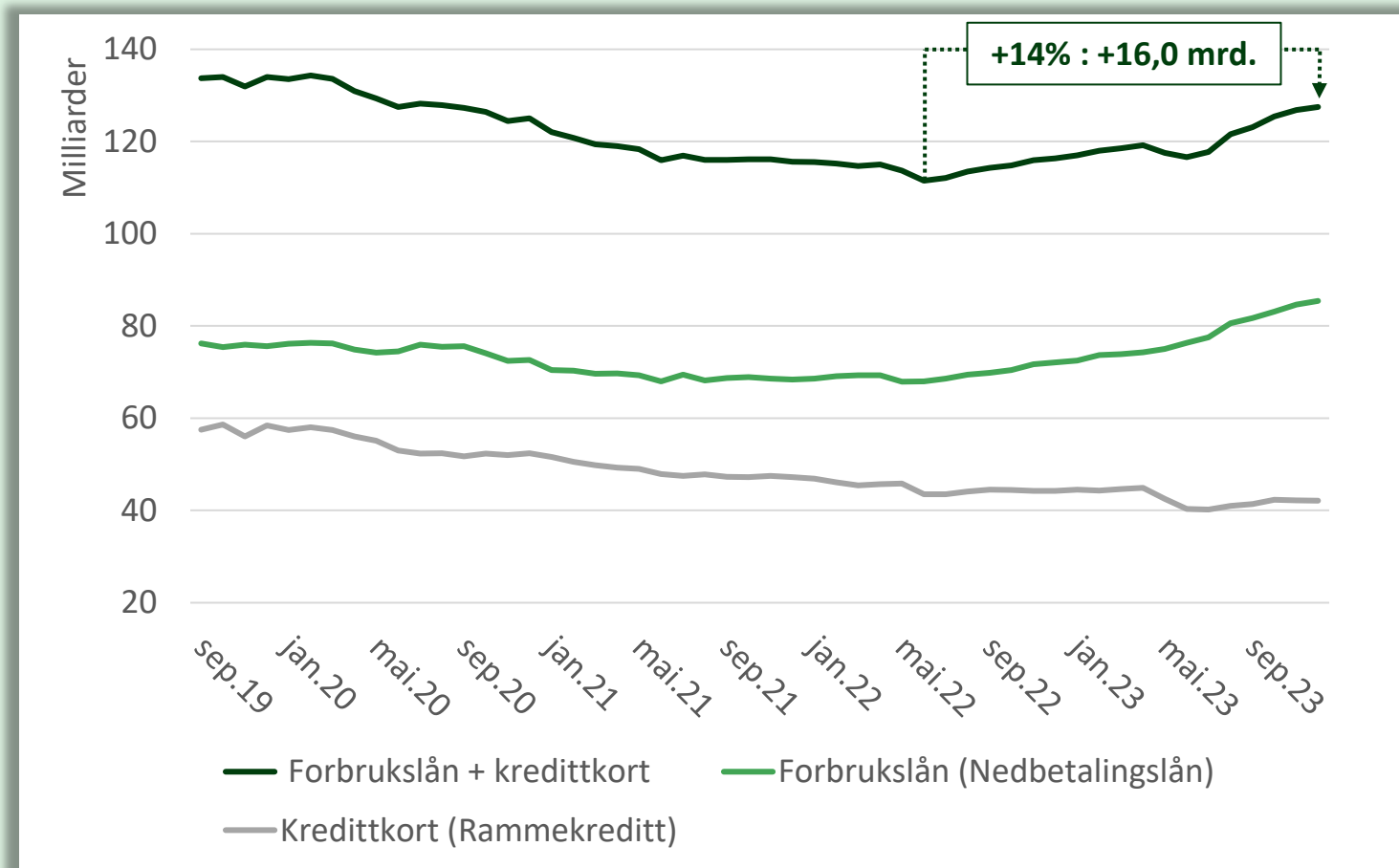
- I høst og på nyåret gjennomførte Norstat en undersøkelse for Kreditor for å se hvor mange som klarer å betale en uforutsatt utgift på 10 000 kr
- Vår undersøkelse viser en gradvis forverring gjennom høsten ettersom denne andelen har økt fra 24% til 28%
- Dette samsvarer med tilbakemeldinger fra våre inkassokunder, som i økende grad har problemer med å betale regningene
- Det er fortsatt de yngste som har det tøffest og slik så andel ut for de ulike aldersgruppene i høst (1) og nå (2):

• 15-29 år: 35%	→	39%
• 30-39 år: 36%	→	35%
• 40-49 år: 27%	→	34%
• 50-59 år: 18%	→	27%
• 60+ år: 9%	→	13%
- Jevnt over er det flere av aldersgruppene som ikke klarer en uforutsett utgift på 10 000 kr sammenliknet med i høst
- Det er mindre forskjeller nå mellom de fra 15-49 år i forhold til i høst
- Dessuten har de mellom 40-59 år fått en betydelig forverring de siste mnd. når en sammenlikner med resultatene fra undersøkelsen i høst

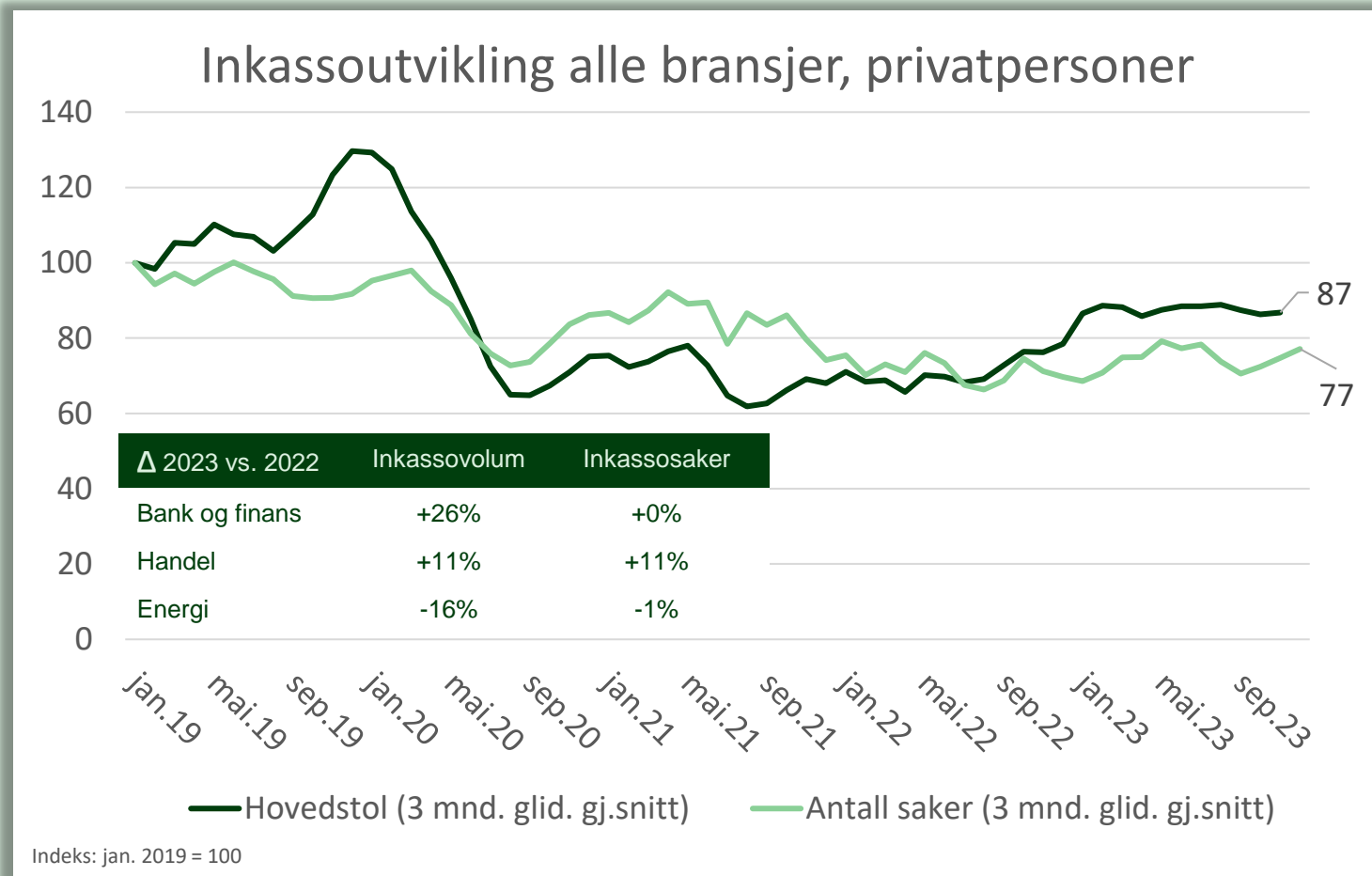
Forbrukslån er høyere enn i september 2019

- I denne rapporten viser grafen til høyere utviklingen i forbrukslån og kredittkortgjeld både samlet men også splittet
- Det var sommeren 2022 forbrukslån og kredittkortgjeld begynte å øke igjen
- Siden bunnpunktet har disse to samlet sett økt med 14% som tilsvarer 16 mrd. kr.
- Hvis disse to splittes kan en se at utviklingen fra sep. 2019, Gjeldsregisterets første måling, til nå går i motsatt retning
- Forbruksgjelden har økt med 12%, tilsvarende 9,2 mrd. kr. og kredittkortgjelden har blitt redusert med 27%, tilsvarende 15,4 mrd. kr.
- Det er verdt å merke seg at disse tallene ikke er inflasjonsjustert ettersom inflasjonen i tilsvarende periode har økt med 18,7%
- Likevel ser man et tydelig og veldig interessant skifte

Ingen «inkassoboomb» for privatkundene

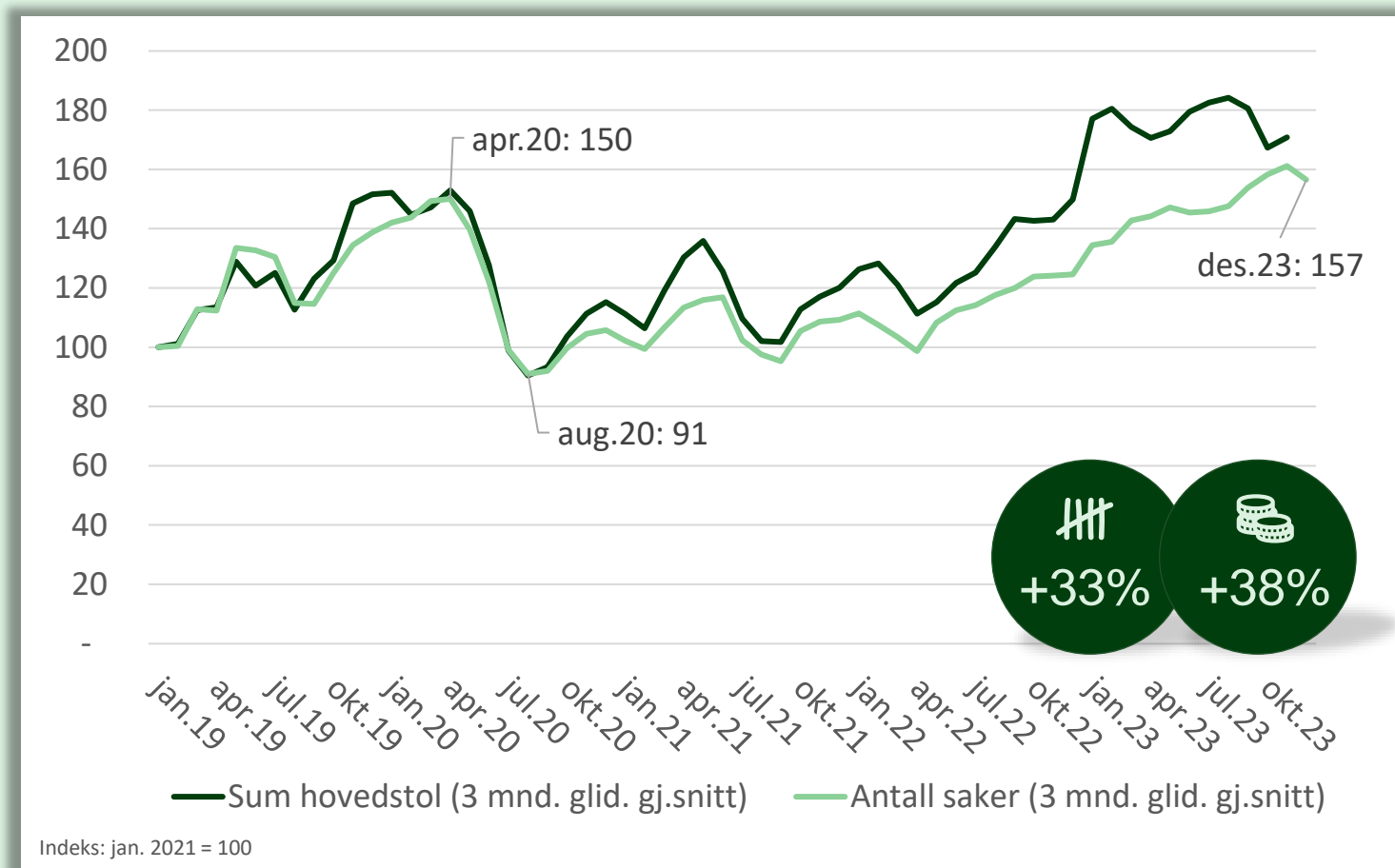

- I 2023 har vi sett en økning i antall saker på 5% og 24% høyere volum sammenliknet med 2022
- Sammenliknes utviklingen fra jan. 2019 til des. 2023 så er antall saker ned 23% og sum hovedstol ned 13%
- Tabellen til venstre viser utviklingen for bank, handel og energi fra 2022 til 2023
- Det siste året er det stor forskjell i utviklingen av antall saker og sum hovedstol for bank
- Dette kan forklares med at vi ser en betydelig økning innen boliglånsinkasso (store krav) og en flat utvikling innen forbrukslån samt kredittkort (mindre krav)
- Likevel er det slik at vi de siste mnd. ser en økning for antall misligholdte forbrukslån og kredittkort sammenliknet med samme periode året før
- Økningen er større for forbrukslån enn for kredittkort

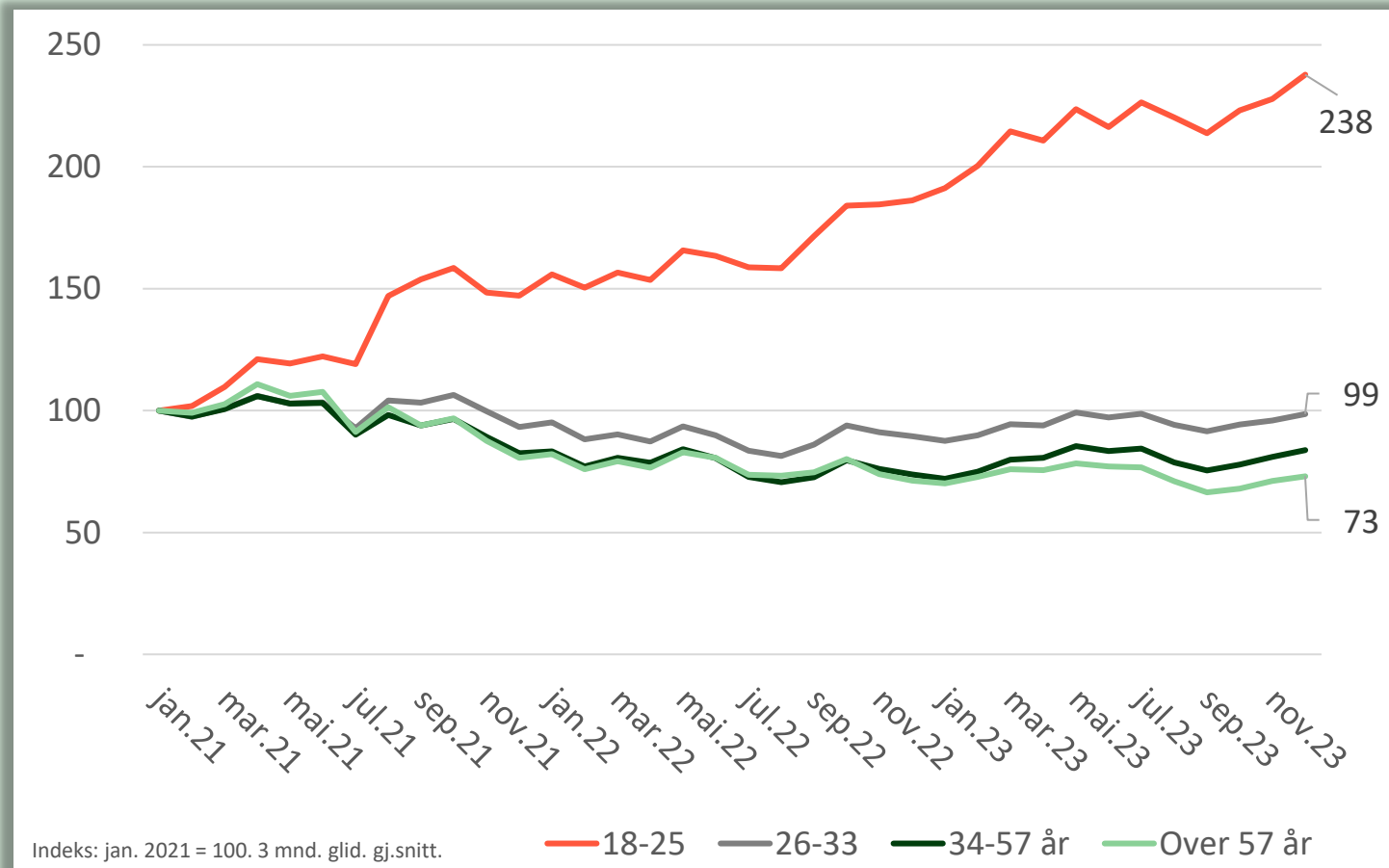
Vesentlig økning av misligholdte boliglån

- Som nevnt ser vi en betydelig økning innen boliglånsinkasso de siste årene
- Fra 2022 til 2023 har antall saker økt med 33% og sum hovedstol økt med 38%
- En kan også se at fra jan. 2019 til des. 2023 har det vært en betydelig økning på 57% i antall saker
- Likevel er utviklingen i antall saker fra toppen i apr. 2020 og frem til des. 2023 kun på 5%
- Vi ser en tydelig nedgang i antall boliglån til inkasso og hovedstol fra pandemien kom, apr. 2020, og frem til aug. 2020
- Etter aug. 2020 har antall boliglån og sum hovedstol til inkasso fortsatt å øke

Vesentlig inkassoøkning for den yngste aldersgruppen

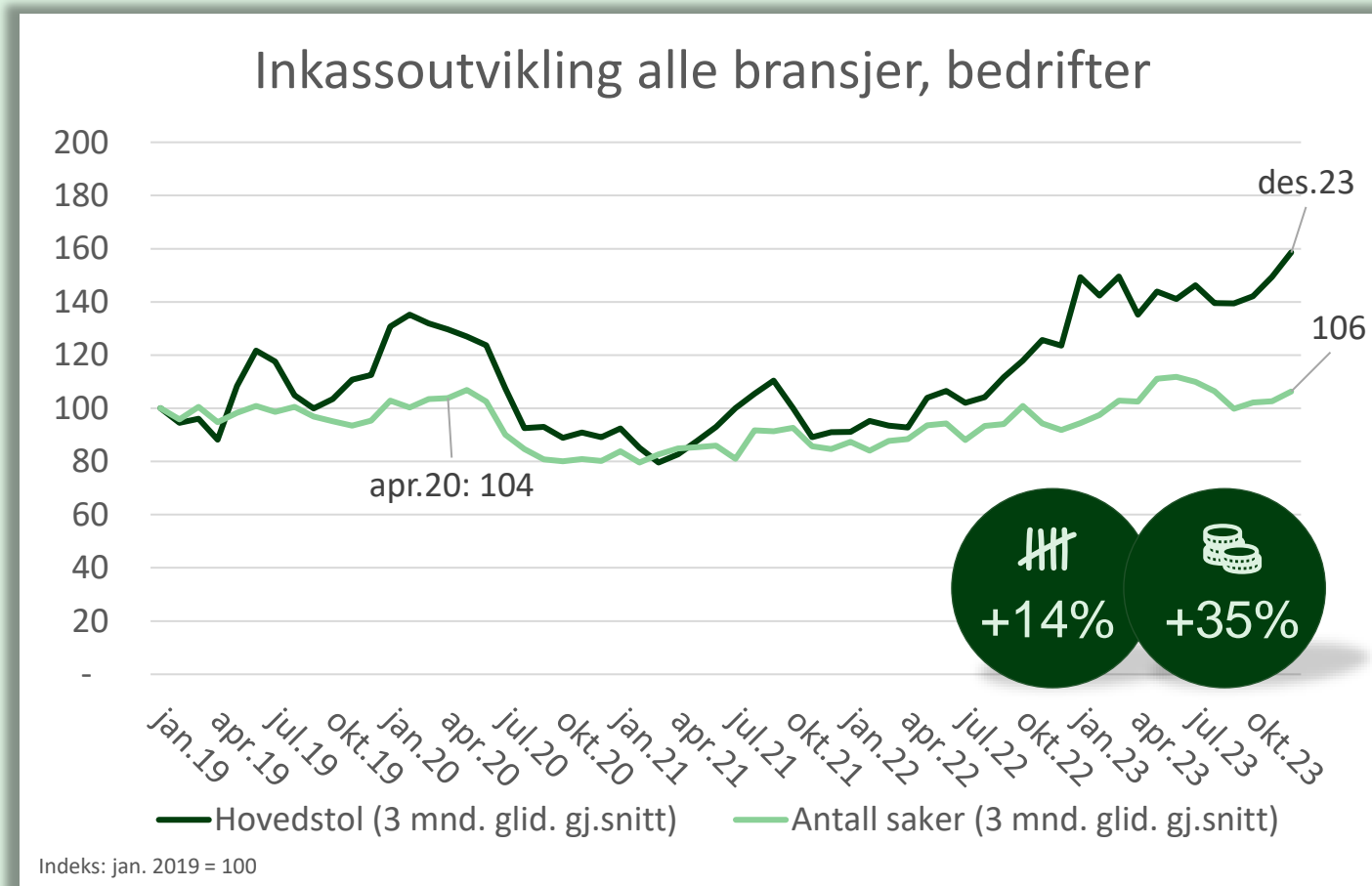

- De siste årene har vi sett en vesentlig forskjell i utviklingen for de ulike aldersgruppene
- Grafen til venstre viser utviklingen i antall inkassosaker innen alle bransjer for ulike aldersgrupper
- Det er de mellom 18 til 25 år som skiller seg ut
- Fra jan. 2021 til des. 2023 har antall saker for de mellom 18-25 år mer enn doblet seg
- I samme periode er utviklingen tilnærmet flat for de mellom 26-33 år og ned 27% for de eldre enn 57 år
- Den samme trenden kan man se innen boliglånsinkasso, hvor de yngste sliter betydelig mer
- Det er verdt å merke seg at antall inkassosaker i slutten av 2020 og i starten av 2021 var på et lavt nivå historisk sett
- I følge NRK ser også Namsfogden i Øst politidistrikt en betydelig økning for de mellom 18-25 år. Fra 2019 til 2022 har sakene fra disse firedoblet seg

Hvordan takler bedriftene de utfordrende tidene?

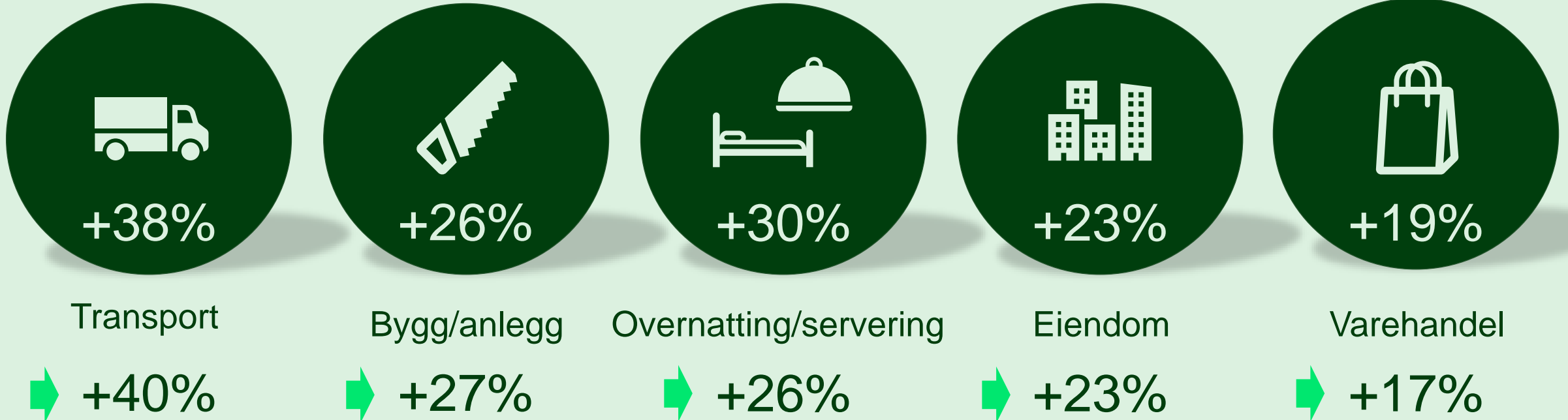
- Fra 2022 til 2023 har inkassovolumet økt med 35%, mens antallet har økt med 14%
- Antall saker har holdt seg rimelig stabilt fra 2019 til des. 2023, sett bort i fra et lite fall i starten av pandemien og har økt med 6%
- Der i mot har hovedstol økt med 59% fra jan. 2019 til des. 2023
- Så langt i år er det flere større krav som går til inkasso for bedriftene
- Flere har blitt rammet av økte renter, svekket kronekurs, økt inflasjon og/eller høye strømpriser
- I det siste har også spotprisene på strøm økt opp mot 1 NOK/kWh igjen
- Dessuten er det flere bransjer som ser ut til å merke at husholdningene strammer inn forbruket
- Utviklingen i misligholdet for bedriftskundene er interessant å følge med på mtp. den fremtidige arbeidsledigheten

Vesentlig inkassoøkning for transportbransjen det siste året

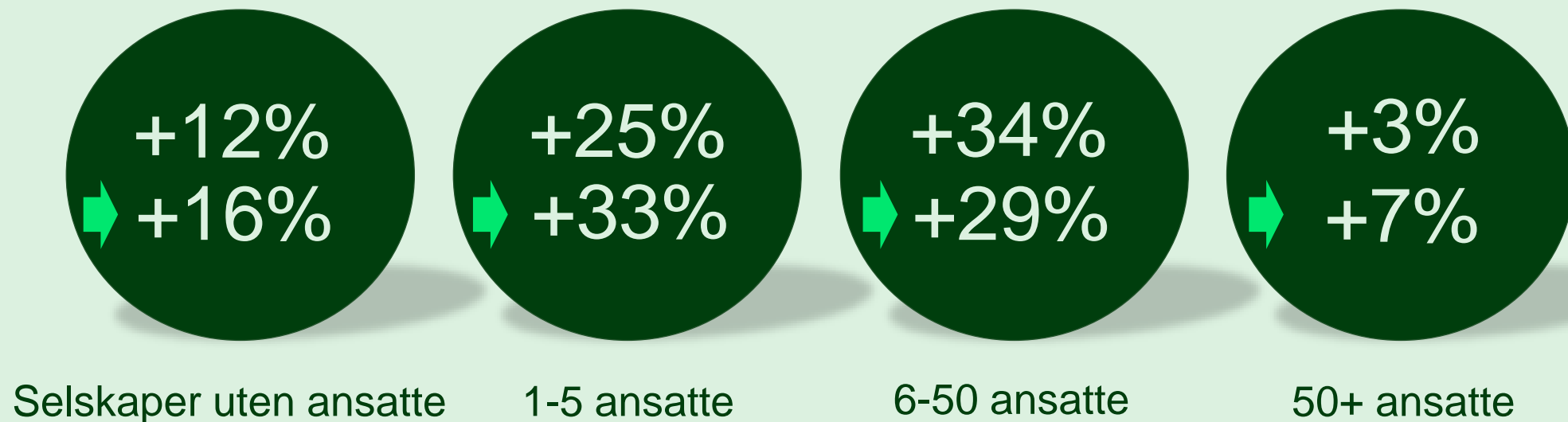
Under kan man se endringen i antall saker fra 2022 til 2023 for utvalgte bransjer. Prosentene i boblene er endringen fra jan. til okt. i 2022 til samme periode i 2023. De grønne pilene viser endringen fra jan. til des. 2022 til samme periode i 2023. Som en kan se har noen næringer fått det verre og andre næringer har fått det noe bedre når disse to periodene sammenliknes:

Størst økning i antall saker for små- og mellomstore bedrifter

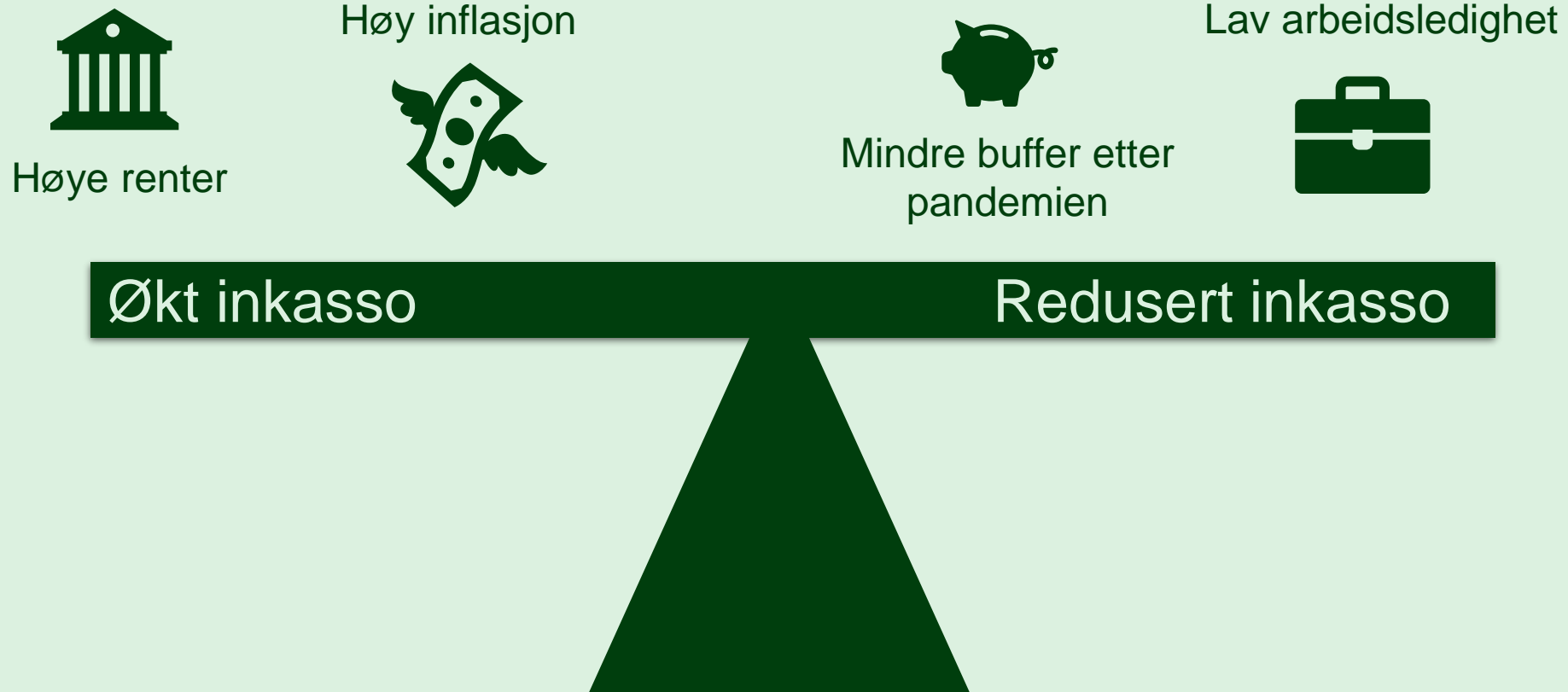
Under kan man se endringen i antall saker fra 2022 til 2023 bedrifter. Forskjellen på tallene er at den øverste rekken er endringen fra jan. til okt. 2022 til samme periode i 2023. De grønne pilene viser endringen fra jan. til des. 2022 til samme periode i 2023. Våre tall viser at det er de små- og mellomstore bedriftene som rammes hardest om dagen. Det er kun bedriftene med 6 til 50 ansatte som vi ser en forbedring for sammenliknet med forrige periode:

Så... Hvordan har vi det egentlig?

I forrige Kreditor Innsikt har vi brukt vekten under for å si noe om inkassoutviklingen fremover. I denne rapporten blir Kreditorbarometeret lansert for første gang der vi skal se nærmere på husholdningenes økonomiske situasjon både historisk og fremover i tid.

Kreditorbarometeret: Økonomien til folk flest

Kreditorbarometeret er en unik kombinasjon av makroøkonomiske variabler og våre interne inkassodata. Med barometeret ønsker vi å svare på hvordan husholdningenes økonomiske situasjon har vært historisk, er i dag og hvordan den vil se ut de neste to årene.

Kreditorbarometeret viser hele den økonomiske situasjonen og inkassoutviklingen er kun en del av dette. Vi har lagt vekt på variabler som påvirker husholdningenes likviditet.

Husholdningene

Dagens situasjon

Trender over tid

Prognose

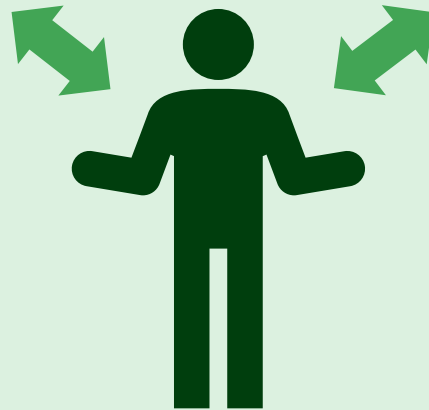

Måler husholdningenes økonomisk situasjon fra et inkassoperspektiv

Intern
inkassodata

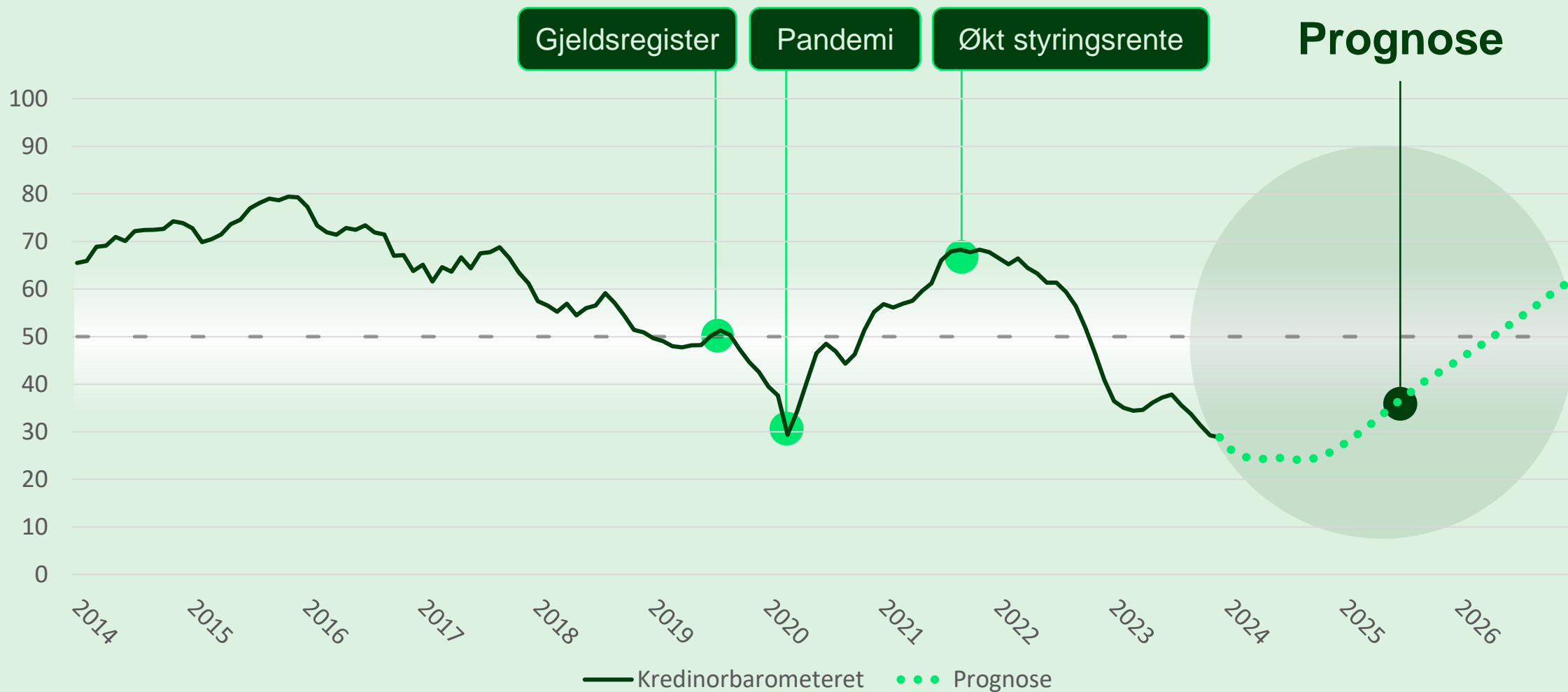
Makroøkonomiske
variabler

Kreditorbarometeret

Kreditorbarometeret: Skal det bli verre før det blir bedre?

Kreditorbarometeret: Skal det bli verre før det blir bedre?

Kreditorbarometeret går tilbake til jan. 2014 og frem til des. 2026. Skalaen går fra 0 til 100. Den stiplede grå linjen viser husholdningenes økonomiske situasjon i «normale» tider. Denne linjen er markert med et hvitt område som strekker seg fra 40 til 60 på indeksen.

Fra 2014 til 2016 var det «gode» tider for husholdningene ettersom barometeret lå over normalen. I 2015 innførte Finansdepartementet en forskrift som regulerer bankenes utlånspraksis for lån med pant i bolig for å dempe gjeldsveksten. Fra 2016 kan man se et tydelig skifte med en nedadgående trend frem til pandemien. I 2019 kom også forbrukslånsforskriften og gjeldsregisteret. I denne perioden ble det langt vanskeligere å refinansiere ved å ta opp mer gjeld. Som det kommer tydelig frem i barometeret så ble husholdningene økonomisk sett «reddet» av at pandemien som kom i 2020. Det var det nok ikke mange som så for seg da pandemien traff. Styringsrenten ble satt ned til null, regjeringen satte i gang støtteordninger og ikke minst fikk husholdningene svært begrenset konsummuligheter. Dette medførte historisk høye sparerater for husholdningene og god likviditet. Husholdningenes økonomiske situasjon ble igjen bedre enn «normalen».

Men i slutten av 2021 satte Norges Bank opp styringsrenten for å få inflasjonen ned mot målet på 2%. Fra 2021 og frem til i dag har styringsrenten gått fra 0% til 4,5%. I slutten av 2021 ser man et tydelig skifte i barometeret hvor husholdningenes økonomiske situasjon ble betydelig forverret. I dag er barometeret omtrent på samme nivå som før pandemien. Kreditor mener at husholdningene begynner å nærme seg bunnen, men at det vil bli en liten forverring i den økonomiske situasjonen i noen mnd. til. Vi ser for oss at inkassoer øker videre de neste mnd. I slutten av 2024 og starten av 2025 vil husholdningene få bedre likviditet pga. lavere inflasjon og rente. Så.. Ja, det skal bli litt verre før det blir bedre.

K